



**GENERALNY INSPEKTOR  
OCHRONY DANYCH  
OSOBOWYCH**

*dr Wojciech R. Wiewiórowski*

**Warszawa, dnia 27 maja 2011 r. r.**

**DOLiS/DEC-416/11**

**dot. [...]**

**DECYZJA**

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), art. 12 pkt 2, art. 22 w związku z art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie skargi Pana T.B., na przetwarzanie jego danych osobowych przez R S.A.,

**odmawiam uwzględnienia wniosku.**

**Uzasadnienie**

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Pana T.B. (zwanego dalej Skarżącym), na przetwarzanie jego danych osobowych przez R S.A., (zwaną dalej Spółką).

W treści przedmiotowej skargi Skarżący zarzucił Spółce „bezpprawne przetwarzanie moich danych osobowych i nieistniejącej firmy”, podniósł, że zobowiązania związane z prowadzoną niegdyś przez niego działalnością gospodarczą uległy przedawnieniu, oraz wskazał, iż „ponadto bez mojej zgody i bezprawnie przekazano moje dane osobowe i przeterminowany dług od zaskarżonej firmy na co nigdy nie wyraziłem zgody”. Skarżący podniósł również, że „są to dane osoby fizycznej która pięć lat temu prowadziła taką działalność i od sześciu lat nie istnieje” oraz wskazał, że Spółka publikuje jego dane osobowe w sieci Internet pod adresami [...] i [...].

Skarżący wniósł o „skierowanie sprawę do sądu i nakazanie przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych i doprowadzenie w postanowieniu do zakazu przetwarzania mojego imienia i nazwiska oraz adresu i danych nieistniejącej firmy przez firmę R jak i wszystkie inne na całym świecie”.

Ponadto, Skarżący w piśmie z dnia [...] marca 2011 r. (data wpływu - [...] maja 2011 r.) wskazał, iż „żadam nakazania pozwanemu usunięcia moich danych osobowych z tej strony w trybie natychmiastowym i stwierdzenie przez GIODO że takie zobowiązanie w świetle prawa od dawna nie istnieje”.

W toku postępowania administracyjnego Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych ustalił, co następuje.

1. Skarżący prowadził w [...] działalność gospodarczą pod nazwą „A”. Powyższa działalność gospodarcza została wykreślona z ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej przez Burmistrza W z dniem [...] lutego 2007 r. decyzją tego organu z dnia 8 lutego 2007 r. (kopia przedmiotowej decyzji znajduje się w aktach sprawy). Oprócz informacji o nazwie działalności i miejscu jej prowadzenia w powyższej ewidencji zawarte były również informacje w zakresie imienia i nazwiska Skarżącego, jego adresu i numeru PESEL.
2. Spółka zebrała dane osobowe Skarżącego na podstawie umowy sprzedaży wierzytelności zawartej w dniu [...] lutego 2006 r. pomiędzy nią (wówczas R Sp. z o.o.) a P S.A., na mocy której doszło do przeniesienia na Spółkę wierzytelności wobec Skarżącego jako osoby prowadzącej działalność gospodarczą i przekazania w związku z tym jego danych osobowych.
3. Zakres danych osobowych Skarżącego przetwarzanych przez Spółkę - zgodnie z jej wyjaśnieniami - obejmuje nazwisko i imię, numer identyfikacji podatkowej przedsiębiorcy, adres do korespondencji, numer telefonu oraz dane finansowe dotyczące zadłużenia.
4. Spółka udostępniła dane osobowe Skarżącego na stronie internetowej [...], w celu sprzedaży wierzytelności. Zakres udostępnionych danych obejmuje firmę przedsiębiorcy („A”), numer identyfikacji podatkowej, wysokości i podstawy zadłużenia („nie zapłacona faktura VAT”) oraz oznaczenie miasta, nazwy ulicy i kodu pocztowego. Informacje te związane są z ofertami sprzedaży wierzytelności o numerach [...] i [...].

Po zapoznaniu się z całością zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje.

Na wstępie zaznaczyć należy, że Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych (zwany dalej również Generalnym Inspektorem) nie jest właściwy do zbadania kwestii istnienia lub nieistnienia wierzytelności, w tym stwierdzenia czy przedawnienie zobowiązania skutkuje jego wygaśnięciem. Te kwestie są bowiem sprawami z zakresu prawa cywilnego i powinny być rozpatrywane w postępowaniach prowadzonych przez sądy powszechne. W szczególności zaś, zgodnie z art. 189 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 ze zm.) powód może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny. Wobec powyższego jedynie informacyjnie można wskazać, że doktryna prawa wskazuje jednoznacznie, iż „przedawnione roszczenie nie wygasa, tylko zamienia się w tzw. zobowiązanie niezupełne (naturalne), którego cechą jest niemożność jego przymusowej realizacji” (Dmowski Stanisław, Rudnicki Stanisław, Komentarz do kodeksu cywilnego. Księga pierwsza. Część ogólna, Warszawa 2009). Podobnie stanowisko prezentuje orzecznictwo. Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 20 maja 2009 r. (sygn. akt V ACa 156/2009) stwierdził, że „Przedawnienie nie powoduje wygaśnięcia roszczenia, a tylko to, że zmienia się ono w tzw.

zobowiązanie niezupełne (naturalne), którego cechą jest możliwość uchylenia się dłużnika od zaspokojenia roszczenia, niemożność jego przymusowej realizacji”, a Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 16 maja 2003 r. (sygn. akt I CKN 372/2001), wskazał, iż „Przedawnione roszczenie nie wygasa, lecz traci cechę zaskarżalności”.

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych działając na podstawie i w granicach ustawowych kompetencji przyznanych mu ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), zwaną dalej ustawą, może natomiast zbadać, czy u podstaw przetwarzania przez Spółkę danych osobowych Skarżącego znajdowała się jedna z przesłanek określonych w przepisach tejże ustawy.

Mając na uwadze, że Skarżący w chwili, gdy Spółka zebrała jego dane osobowe, prowadził działalność wpisaną do ewidencji działalności gospodarczej, wskazać należy, że art. 7a ust. 2 ustawy z dnia 19 listopada 1999 r. Prawo działalności gospodarczej (Dz. U. z 1999 r. Nr 101, poz. 1178 z późn. zm.), stanowi, iż ewidencja działalności gospodarczej jest jawna i dane osobowe w niej zawarte nie podlegają przepisom ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych. Mając zatem na uwadze, że dane osobowe Skarżącego w zakresie jego imienia, nazwiska, adresu oraz nazwy wykonywanej działalności w momencie ich zebrania przez Spółkę, jako zawarte w ewidencji działalności gospodarczej były wyłączone spod obowiązywania przepisów ustawy, Generalny Inspektor nie może dokonać oceny dopuszczalności ich zebrania.

Odnośnie przetwarzania przez Spółkę pozostałych danych osobowych Skarżącego tj. numeru identyfikacji podatkowej, numeru telefonu oraz informacji dotyczących zadłużenia, należy w tym miejscu wskazać, że ustawa o ochronie danych osobowych określa zasady postępowania przy przetwarzaniu danych osobowych oraz prawa osób fizycznych, których dane są lub mogą być przetwarzane w zbiorach danych (art. 2 ust. 1 ustawy). Przetwarzanie danych osobowych jest zgodne z prawem jedynie wówczas, gdy administrator danych legitymuje się posiadaniem co najmniej jednej, spośród wymienionych w art. 23 ust. 1 ustawy, przesłanki dopuszczalności przetwarzania. Stosownie do art. 23 ust. 1 ustawy, przetwarzanie danych jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy: 1) osoba, której dane dotyczą, wyrazi na to zgodę, chyba że chodzi o usunięcie dotyczących jej danych, 2) jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa, 3) jest to konieczne do realizacji umowy, gdy osoba, której dane dotyczą, jest jej stroną lub gdy jest to niezbędne do podjęcia działań przed zawarciem umowy na żądanie osoby, której dane dotyczą, 4) jest niezbędne do wykonania określonych prawem zadań realizowanych dla dobra publicznego, 5) jest to niezbędne dla wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów realizowanych przez administratorów danych albo odbiorców danych, a przetwarzanie nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą.

W niniejszej sprawie należy mieć również na uwadze rozstrzygający wątpliwości dotyczące legalności przetwarzania danych w związku z cesją wierzytelności wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 6 czerwca 2005 r. (sygn. akt I OPS 2/2005), z którego wynika, że można przekazywać firmom windykacyjnym dane dłużników bez ich zgody, jednakże trzeba wyważać między ochroną ich praw i wolności obywatelskich oraz prywatnością, a interesami wierzycieli. Mając na uwadze powołane wyżej przepisy, stanowisko wyrażone w orzeczeniu Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz okoliczności przedmiotowej sprawy, należy stwierdzić, że

zebranie przez Spółkę ww. danych osobowych Skarżącego znajdowało prawne uzasadnienie w art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy. Przepis ten jest ściśle skorelowany z art. 23 ust. 4 ustawy, który precyzuje, co ustawa rozumie przez usprawiedliwiony cel administratora danych bądź odbiorców danych. Zgodnie z pkt 2 ww. przepisu, za prawnie usprawiedliwiony cel uważa się w szczególności dochodzenie roszczeń z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. Przepisem prawa, z którego wynikał interes prawny Spółki w pozyskaniu informacji o Skarżącym w analizowanej sprawie był art. 509 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 1964 r. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.) zwanej dalej Kc, w myśl którego wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania (§ 1). Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki (§ 2).

Nadmienić należy, że dokonane w związku z nabyciem dotyczącej Skarżącego wierzytelności, przetwarzanie przez Spółkę jego danych osobowych nie może być postrzegane jako naruszające prawa i wolności osoby, której te dane dotyczą. Wspomniany ustawowy zapis nie może być wykorzystywany jako podstawa uchylecia się od spełnienia zaległych zobowiązań wobec podmiotu prowadzącego legalną działalność gospodarczą. Takie stanowisko znajduje potwierdzenie w orzecznictwie administracyjnym. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 30 listopada 2004 r. (sygn. akt: II SA/Wa 1057/04) stwierdził, iż „(...) zasadą powszechnie akceptowaną, wynikającą nie tylko z przepisów prawa cywilnego, lecz także z norm moralnych, zasad współżycia społecznego oraz dobrych obyczajów jest regulowanie zaciągniętych zobowiązań (zapłata długów). (...) Dłużnik, który nie wywiązuje się ze swoich zobowiązań, musi liczyć się z konsekwencjami, wynikającymi z przepisów regulujących obrót gospodarczy. Postawa dłużnika nie może bowiem prowadzić do uprzywilejowania jego sytuacji prawnej. Gdyby generalnie uznać każdy wypadek przetwarzania danych osobowych dłużnika (...) za godzący w jego prawa i wolności, doszłoby z jednej strony do niczym nieuzasadnionej ochrony osób niewywiązujących się ze swoich zobowiązań, z drugiej natomiast do naruszenia zasady swobody działalności gospodarczej, co z pewnością nie było zamiarem ustawodawcy przy uchwalaniu ustawy o ochronie danych osobowych”.

Odnosząc się do kwestii udostępniania danych osobowych na stronie internetowej [...], zauważyć przede wszystkim należy, że wykreślenie A z ewidencji działalności gospodarczej, powoduje, iż aktualnie dotyczące tej działalności dane osobowe Skarżącego nie są zawarte w powyższej ewidencji. W związku z tym badanie legalności udostępniania dotyczyć musi również danych, których zebranie przez Spółkę nie mogło być poddane ocenie organu ze względu na treść art. 7a ust. 2 ustawy Prawo działalności gospodarczej, czyli informacji o imieniu, nazwisku, adresie i nazwie prowadzonej działalności.

W ocenie Generalnego Inspektora udostępnienie danych osobowych Skarżącego na stronie internetowej [...], znajduje prawne uzasadnienie również w przytoczonym wcześniej art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy. Mając na uwadze ww. przesłankę dotyczącą interesu prawnego administratora danych, podkreślić należy, że w świetle art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy ma to być interes prawnie usprawiedliwiony, a zatem taki, który znajduje uzasadnienie w konkretnych przepisach prawa. Uwzględniając okoliczności niniejszej sprawy wskazać należy na art. 66 Kc, który stanowi, iż oświadczenie drugiej stronie woli zawarcia umowy stanowi ofertę, jeżeli określa istotne

postanowienia tej umowy. W przypadku oświadczenia woli zawarcia umowy sprzedaży wierzytelności bezsporne jest, że wierzytelność tę należy skonkretyzować. Spółka oferując do sprzedaży wierzytelności ujawniła informacje o firmie przedsiębiorcy (zawierającej imię i nazwisko Skarżącego), numerze identyfikacji podatkowej przedsiębiorcy, wysokości i podstawach zadłużenia oraz mieście, nazwie ulicy i kodzie pocztowym. W niniejszych ofertach Spółka wskazała, że „pełne dane adresowe i finansowe dłużnika zostaną udostępnione w momencie zakupu wierzytelności”. Wobec powyższego Spółka na stronie internetowej ujawniła tylko część danych osobowych Skarżącego, niezbędnych do skonkretyzowania wierzytelności w celu jej sprzedaży. Ponadto, udostępnienie przez Spółkę na stronie internetowej [...] danych osobowych Skarżącego nie może być oceniane jako naruszające jego prawa i wolności. Skarżący jako dłużnik musi liczyć się z tym, że popadając w zwłokę w spełnieniu zobowiązania jego prawo do prywatności może zostać ograniczone ze względu na dochodzenie przez wierzyciela należnych kwot. W przeciwnym wypadku mogłoby dojść do sytuacji, w której dłużnik, powołując się na prawo do ochrony danych osobowych, skutecznie uchyliłby się od spoczywającego na nim obowiązku spełnienia świadczenia i sytuacja taka ograniczałaby prawo wierzyciela do uzyskania należnej zapłaty.

Reasumując, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych nie jest właściwy do zbadania kwestii istnienia lub nieistnienia zobowiązania Skarżącego i rozstrzygnięcia w tym przedmiocie, natomiast przetwarzanie przez Spółkę jego danych osobowych, w tym ich udostępnienie na stronie internetowej [...], jest uzasadnione prawnie usprawiedliwionym celem administratora danych.

Mając powyższe na uwadze, w tym stanie prawnym i faktycznym, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął jak na wstępie.

Stronom, na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych oraz art. 129 § 2 w zw. z art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego przysługuje, w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji, prawo złożenia do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa).